

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobce: P. L.

proti

žalovanému: **Městský úřad v Novém Jičíně**
sídlem Masarykovo nám. 1, 741 01 Nový Jičín

o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu

takto:

- I. Žalovaný Městský úřad v Novém Jičíně je povinen vydat rozhodnutí o žádosti žalobce o odstranění pevných překážek z pozemní komunikace ze dne 16.10.2016, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 2 048 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobce domáhal soudní ochrany proti tvrzené nečinnosti žalovaného a požadoval, aby soud rozsudkem uložil žalovanému povinnost rozhodnout o žádosti žalobce ze dne 16.10.2016, kterou se domáhal odstranění pevných překážek z pozemní komunikace.
2. Žalobce v žalobě upřesnil, že žádostí ze dne 16.10.2016 se u žalovaného domáhal zahájení řízení o odstranění pevných překážek z pozemní komunikace. Žalovaný reagoval sdělením ze dne 1.11.2016, že není příslušným orgánem státní správy. Žalobce dopisem ze dne 3.11.2016 vyzval žalovaného k postoupení věci kompetentnímu správnímu orgánu. Žalovaný v dopise ze dne 4.11.2016 žalobci sdělil, že věc nelze řešit cestou veřejného práva a odkázal jej na občanskoprávní řízení. Následně dne 16.11.2016 se žalobce obrátil na nadřízený správní orgán Krajský úřad Moravskoslezského kraje (dále jen „KÚ MSK“) s žádostí na ochranu před nečinností. KÚ MSK v dopise ze dne 15.12.2016 žalobci sdělil, že neshledal nečinnost žalovaného. Následně se žalobce obrátil na Veřejného ochránce práv a ministerstvo dopravy jako ústřední orgán státní správy. Zatímco ministerstvo dopravy neshledalo v postupu správních orgánů nečinnost, Veřejný ochránce práv v dopise ze dne 2.5.2017 žalobci sdělil, že správní orgány ve vyřízení jeho žádosti chybují. Jelikož žalobce vyčerpal všechny prostředky, které mu právní řád umožňuje, přistoupil k podání správní žaloby.
3. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 15.11.2007 sp. zn. 6 Ans 2/2007-128, na nějž poukazuje ve svém stanovisku Veřejný ochránce práv, považuje za nepřiléhavý, a to s ohledem na ust. § 77a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v platném znění (dále jen „zákon č. 361/2000 Sb.“), které staví soukromé cesty do jiného režimu. Ust. § 29 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), podle něhož se žalobce domáhá zahájení správního řízení, stanoví, že povinnost odstranit pevnou překážku z dálnice, silnice či místní komunikace, má vlastník pevné překážky ve lhůtě stanovené silničním správním úřadem. V případě nesplnění povinnosti je oprávněn překážku odstranit vlastník dálnice, silnice či místní komunikace na náklady vlastníka pevné překážky. Žalovaný se ztotožňuje s názorem KÚ MSK, že platná právní úprava žádné „řízení o povolení či odstranění pevné překážky“ neupravuje, naopak zákon předpokládá, že pevná překážka na dálnici, silnici či místní komunikaci není přípustná a silničnímu správnímu úřadu pak ukládá povinnost stanovit k případnému vynucení zákonné úpravy lhůtu. Jedná se o pasivní bezpečnost dálnice, silnice či místní komunikace, nikoliv ochranu obecného práva užívat pozemní komunikace. Žalovaný se ztotožňuje s názorem KÚ MSK, že není vhodné, aby orgány státní správy pozemních komunikací prostřednictvím právního institutu určeného k ochraně zcela jiných veřejných zájmů autoritativně vstupovaly do vztahů mezi soukromými vlastníky pozemků. V rámci

principů dobré správy je nezbytné vážit zásah do práv dotčených osob. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

4. Podle ust. § 79 odst. 1 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“) ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis, platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.
5. Z listin předložených žalovaným krajský soud zjistil, že žalobce spolu s dalšími fyzickými osobami podal dne 16.10.2016 návrh na zahájení řízení o odstranění pevných překážek na pozemní komunikaci podle ust. § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích s tím, že přes část pozemku parc. č. X v k. ú. Rybí vede veřejná účelová komunikace sloužící jako příjezdová cesta pro žadatele, kteří jsou vlastníky navazujících nemovitostí. Dne 14.10.2016 vlastníci pozemku parc. č. X nainstalovali na tuto účelovou komunikaci, kterou vlastníci navazujících nemovitostí užívali 70 let, pevné překážky. Žalobce poukázal na ust. § 29 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích, podle kterého lze pevnou překážku umístit na pozemní komunikaci pouze na základě povolení silničního správního úřadu vydaného po projednání s vlastníkem dotčené komunikace se souhlasem příslušného orgánu Policie ČR. Proto se žadatelé domáhali zahájení řízení o odstranění pevné překážky z pozemní komunikace. Svou žádost doložili fotodokumentací. Vyjádřením ze dne 1.11.2016 žalovaný žadatelům sdělil, že pozemek parc. č. X v k.ú. Rybí není veřejně přístupnou účelovou komunikací, a proto žalovaný s odkazem na ust. § 40 odst. 4 písm. a) zákona o pozemních komunikacích není příslušným správním orgánem. Žalobce podáním ze dne 3.11.2016 vyzval žalovaného k bezodkladnému postoupení podané žádosti příslušnému orgánu státní správy. Žalovaný sdělením ze dne 4.11.2016 žalobce informoval, že spory o užívání předmětného pozemku nelze řešit cestou veřejného práva prostřednictvím silničních správních úřadů, neboť záležitost spadá do režimu práva soukromého včetně případného řešení před soudy v občanskoprávním soudním řízení. Žalobce v opětovné výzvě k pokračování správního řízení doručené žalovanému dne 10.11.2016 uvedl, že podáním žádosti bylo v souladu s ust. § 44 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu v platném znění (dále jen „správní řád“) zahájeno správní řízení, které musí být formálně ukončeno buď rozhodnutím o nařízení odstranění překážek nebo zamítnutí návrhu. Ve věci neexistuje spor o to, zda se v daném případě jedná o účelovou komunikaci. Předmětem sporu je pouze charakter účelové komunikace, tj. zda je veřejně přístupná nebo veřejně nepřístupná. Žalobce tvrdí, že jde o účelovou komunikaci veřejně přístupnou. Silniční správní úřad proto musí jako předběžnou otázku posoudit, zda se jedná či nejedná o veřejně přístupnou komunikaci. Půjde tedy o posouzení veřejného práva a nikoliv o právo soukromé, jak tvrdí žalovaný. Současně žalobce poukázal na rozsudek NSS sp. zn. 6 Ans 2/2007 vyjadřující právně závazné stanovisko k uvedené problematice. Součástí listinných podkladů je také vyjádření obce Rybí ze dne 21.9.2016, že na pozemku parc. č. X v k.ú. Rybí je v pasportu místních komunikací zakreslena účelová komunikace, která slouží pro přístup k rodinným domům č.p. X a č.p. X a dále k zahradě na pozemku parc. č. X. Tato účelová komunikace se nachází v uzavřeném prostoru na pozemcích soukromých vlastníků, je částečně oplocená a veřejnosti nepřístupná. Žalovaný v přípisu ze dne 28.11.2016 žalobci sdělil, že žádosti žalobce nelze vyhovět, neboť pozemek parc. č. X není veřejně přístupnou účelovou

komunikací ve smyslu ust. § 7 zákona o pozemních komunikacích. Současně poukázal na judikaturu NSS a Ústavního soudu zabývající se znaky veřejně přístupné účelové komunikace a doporučil žalobci užívat k účelu napojení na obecní komunikaci pozemky parc. č. X, X a X, které jsou v jeho vlastnictví. Současně poukázal na Smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene přístupové a příjezdové cesty, kterou žalobce uzavřel dne 3.3.2009 a v níž se zavázal zřídit pro budoucí vlastníky pozemků věcné břemeno chůze a jízdy dopravními prostředky právě přes pozemky parc. č. X, X a X v k.ú. Rybí, jichž je žalobce vlastníkem. Tato smlouva přitom byla zásadním podkladem, bez něhož by stavební úřad nedal žalobci souhlas s dělením pozemku parc. č. X na základě geometrického plánu č. 603-166/2008. Dne 16.12.2016 pod č.j. MSK 148937/2016 vydal KÚ MSK stanovisko k žádosti o opatření proti nečinnosti žalovaného, v němž žalobci sdělil, že podnět k zahájení řízení podaný žalobcem a dalšími osobami dne 16.10.2016, byl žalovaným vyřízen přípisem ze dne 1.11.2016. Na další podání žalobce bylo žalovaným vždy neprodleně reagováno a nejedná se proto o nečinnost žalovaného.

6. Na základě shora uvedeného krajský soud předně posoudil, že žalobce podal žalobu po vyčerpání prostředků, které správní řád stanoví k ochraně proti nečinnosti správního orgánu a dodržel přitom lhůtu stanovenou § 80 odst. 1 s.ř.s.
7. Při posouzení merita věci krajský soud vycházel z rozsudku NSS ze dne 15. 11. 2007 č.j. 6 Ans 2/2007-128 publikovaného ve Sb. NSS pod č. 1486/2008, v němž NSS mimo jiné vyslovil, že „řízení o odstranění pevné překážky z veřejné pozemní komunikace lze zahájit i na návrh osoby, která tuto komunikaci pravidelně užívá z naléhavé komunikační potřeby, tedy zejména, pokud daná komunikace zajišťuje přístup k nemovitostem vlastněným či užívaným touto osobou, nebo podmiňuje určitý způsob využívání těchto nemovitostí“. NSS v označeném rozsudku dále uvedl, že působnost obecního úřadu jakožto silničního správního úřadu ve věcech veřejně přístupných účelových komunikací v sobě zahrnuje i pravomoc tohoto silničního správního úřadu v pochybnostech posoudit, zda se jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, či o neveřejnou účelovou komunikaci. „Vystane-li otázka charakteru účelové komunikace v řízení o návrhu na odstranění pevné překážky z této komunikace, posoudí ji silniční správní úřad jako otázku předběžnou a v závislosti na tom o návrhu meritorně rozhodne. Ani případný závěr silničního správního úřadu o tom, že nejde o neveřejnou účelovou komunikaci, nezabývá silniční správní úřad pravomoci a tudíž ani povinnosti vydat rozhodnutí ve věci samé, jež může být předmětem dalšího přezkumu“.
8. V označeném rozsudku NSS zaujal stanovisko, že působnost obecního úřadu jakožto silničního správního úřadu ve věcech veřejně přístupných účelových komunikací nelze ve smyslu ust. § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích chápat zúženě v tom smyslu, že je dána pouze tehdy, vyjde-li v konečném důsledku najevo, že se v daném případě jedná o účelovou komunikaci veřejně přístupnou. Správní orgán nemůže v případě pochybností o charakteru účelové komunikace vést dokazování a následně, dospěje-li k závěru, že se jedná o komunikaci neveřejnou, vyslovit, že nemá ve věci pravomoc rozhodnout a tudíž, že žádné správní řízení ani nevedl a vyřídí věc mimoprocesním způsobem. Takovým postupem by připravil navrhovatele o adekvátní právní ochranu. Správní orgán má v takovém případě pravomoc a také povinnost o návrhu na odstranění překážek z veřejně přístupné účelové komunikace rozhodnout.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Pokud dospěje k závěru, že je posuzována účelová komunikace veřejnosti nepřístupná, je oprávněn návrh zamítnout.

9. Krajský soud považuje citovaný judikát a v něm vyslovené závěry za zcela příléhavé pro posuzovanou věc a neshledal žádné skutkové a právní důvody, pro které by se od něj odchýlil.
10. Krajský soud na rozdíl od žalovaného nemá za to, že na závěrech vyplývajících z rozsudku NSS sp. zn. 6 Ans 2/2007 mohlo cokoliv změnit ust. § 77a zákona č. 361/2000 Sb., neboť i toto ustanovení upravuje ingerenci silničního správního orgánu v případě místní a přechodné úpravy provozu na účelových komunikacích, které nejsou veřejně přístupné. V první řadě je to povinnost vlastníka pozemní komunikace tohoto charakteru oznámit správnímu orgánu umístění nebo přechodné úpravy provozu na takové komunikaci a dále právo správního orgánu nařídit odstranění takovéto úpravy nebo zařízení, není-li splněna podmínka bezpečnosti. Označená právní úprava tak nezpochybnitelně sleduje ochranu veřejného zájmu, jímž je bezpečný provoz na pozemních komunikacích, bez ohledu na to, že se jedná o provoz na komunikaci veřejně nepřístupné. Ust. 77a zákona č. 361/2000 Sb. rovněž nijak nesnižuje potřebu rozhodnout procesně adekvátním způsobem, který je nezbytný pro případnou další právní ochranu žadatele, jak vyslovil NSS v citovaném judikátu.
11. Na základě shora uvedené právní argumentace dospěl krajský soud k závěru, že je povinností žalovaného rozhodnout o žádosti žalobce ze dne 16.10.2016, a proto jej k tomu výrokem I. tohoto rozsudku zavázal. Současně mu stanovil přiměřenou lhůtu 30-ti dnů od právní moci rozsudku. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
12. Závěrem krajský soud zdůrazňuje, že mu nepřísluší, aby v rámci řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu posuzoval, zda se jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, nebo o účelovou komunikaci neveřejnou. Posouzení této otázky náleží ve smyslu ust. § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích silničnímu správnímu úřadu, tj. žalovanému a krajský soud by jakýmkoliv stanoviskem k této otázce zasahoval do výlučné pravomoci žalovaného jako správního orgánu.
13. O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšnému žalobci vznikly podle obsahu soudního spisu v této věci náklady zaplacením soudního poplatku ve výši 2 000 Kč a zaplacením poštovného za podání žaloby ve výši 48 Kč.
14. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, v platném znění (dále jen o.s.ř.) týkající se nabytí právní moci rozhodnutí stanovil soud žalovanému k plnění lhůtu 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (ust. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159 a § 168 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 5. dubna 2018

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje